

diska zřejmě mylného, a bylo proto v tomto směru odsuzující výrok zrušiti z moci úřední podle druhé věty §u 290 tr. ř. a věc odkázati soudu nalézacímu, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Čís. 2124.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Skutková podstata přečinu §u 14 čís. 5 zákona nevyžaduje úmyslu, štvátí proti republice; stačí úmysl, hanobití republiku.

Úmyslu toho nevyklučuje okolnost, že účelem závadné řeči bylo dráždití jinou osobu, ani okolnost, že pachatel byl podnapilým.

Výrok byl pronesen »před zástupem« (§ 39 čís. 2 zákona), byl-li pronesen hlasitě v četně navštívené hostinské zahradě u stolu, u něhož sedělo kromě osloveného pět osob.

(Rozh. ze dne 7. října 1925, Zm I 300/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Kutné Hoře ze dne 11. března 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinu podle §u 11 čís. 2 a §u 14 čís. 5 zák. ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. a přestupkem podle §u 491 a článku V zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 a přestupkem podle §u 431 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Pokud zmateční stížnost z důvodů §u 281 čís. 9 a) i 10 tr. ř. napadá odsouzení pro přečin podle §u 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky, sluší především vyvrátiti její tvrzení, že sama obžaloba stěžovatele z tohoto trestného skutku nevinila, mluvíc jen o tom, že podle jeho řeči celá vláda je stejná i s Masarykem, že se na něho v . . . , jako na legionáře. Číselně se stížnost zmatku čís. 8 §u 281 tr. ř., jenž by podle toho přicházel v úvahu, vůbec nedovolává a budiž proto jen na to poukázáno, že obžalovací spis v bodě I. výslovně viní obžalovaného z výše uvedeného deliktu a v důvodech pak cituje výpověď svědka Václava M-a, jenž výrok o republice výslovně potvrdil. Jestliže tedy stížnost, vycházejíc z předpokladu, že výraz o v . . . se vztahoval jen na vládu, presidenta republiky a legionáře, vyslovuje názor, že o hanobení republiky nemůže býti řeči, když vůbec nebyla jmenována, a že by dotyčná slova mohla nanejvýš spadat pod článek V zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, vychází ze skutkového podkladu, odporujícího zjištění rozsudku, že se stěžovatel vyjádřil uvedeným hanlivým způsobem výslovně o republice, a není ve směru uplatňovaných hmotně-právních zmatků provedenou. Odpírá-li však stížnost řeči obžalovaného i ve znění, rozsudkem zjištěném, způsoblost, býti podkladem odsouzení podle §u 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky, protože stěžovateli nešlo o štvání proti republice, nýbrž o pouhé dopalování svými zásluhami se chvástajícího legionáře K-a, protože řeči opilce nejsou vůbec s to, snížití vážnost republiky, ohroziti obecný mír v ní neb ohroziti

mezinárodní vztahy, a o rušení obecného míru nemůže býti řeči, jest stížnost bezdůvodna. Nadpis §u 14 zákona obsahuje jen povšechnou charakteristiku činností, ohrožených sankcí zákona, z nichž každé jednotlivé jest příznána ze zákona způsobilost, ohroziti obecný mír; proto netřeba tuto způsobilost v jednotlivém případě zvláště dovozovati, jsou-li tu náležitosti té které z činností, do §u 14 shrnutých. Úmyslu štvátí proti republice zákon v §u 14 čís. 5 nevyžaduje; stačí úmysl hanobiti republiku, jež zmateční stížnost nepopírá; že i hanobení republiky může býti prostředkem, drážditi protivníka, jenž si zvláštní zásluhy o její vznik připisuje, jest jen přirozeným logickým důsledkem a nemůže zjištění hanobení poukazem na tuto pohnutku řeči obžalovaného býti otřeseno. Zákon ovšem vyžaduje, by hanobení stalo se způsobem štvavým nebo surovým. Rozsudek zjišťuje oboje vzhledem k tenoru řeči o republice a použití sprostého výroku, ve slušné společnosti neužívaného. Zejména surový způsob hanobení republiky nemůže již vzhledem k sprostotě užitého výrazu býti pochybným. Snaží-li se stížnost způsobilost řeči obžalovaného, vyvolati účinky §u 14 čís. 5 zákona, popírati poukazem na opilost obžalovaného, byla úplná opilost, jež by vylučovala příčetnost, rozsudkem vyloučena; podnapilost nevylučuje ani možnosti skutečného vyvolání takového účinku při řeči, pronesené před zástupem, kde může nalézt ozvěnu u posluchačů, republice méně nakloněných, ani způsobilosti, by si mluvící možnost takového účinku uvědomil.

Napadajíc podřadění pronesených výroků i pod čís. 2 §u 11 zákona (přečin) na místě čís. 1 téhož §u (přestupek) vytýká stížnost odsuzujícím výroku, že tu není veřejnosti podle čís. 2, (vyžadované též §em 14 čís. 5 zákona, kde to však není vytýkáno), ježto trestný čin byl spáchán v hostinské zahradě, kde několik vojáků hrálo na mandoliny, přednášely se kuplety, a byl takový ruch, že ani svědci, kteří seděli u téhož stolu, nemohli slyšeti výroky obžalovaného. Než ani tu nelze přisvědčiti zmateční stížnosti, jež jinak nenapadá skutkovou podstatu urážky presidenta republiky. Podle zjištění nalézacího soudu byla řeč obžalovaného pronesena v hostinské zahradě, kde bylo, jak rozsudek v důvodech pro přestupek podle §u 431 tr. zák. výslovně uvádí, mnoho hostů přítomno, při stole, kde kromě osloveného Václava K-a sedělo ještě nejméně pět osob, hlasitě tak, že je mohli dobře slyšeti všichni hosté, u stolu sedící. Jelikož obrat »před zástupem«, jenž podle §u 39 čís. 2 zákona vystihuje pojem veřejnosti, poukazuje k tomu, že místní poměr pachatele k zástupu, většímu to počtu lidí, jež nelze na první pohled zjistiti, nemusí býti tak těsným, jako bývá ve shromáždění, a jelikož při zábavě u stolů v četně navštívené hostinské zahradě přirozeně hosté z jednoho místa na druhé přecházejí, takže hlasitě pronesená slova mohou zaslechnouti i zcela nahodilé osoby, čehož si obžalovaný, nejsa přímo opilým, nemohl býti nepovědom, nelze podřadění pod čís. 2 §u 11 zákona pro nedostatek skutkové známky »veřejnosti« důvodně napadati.

Čís. 2125.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).
Výrok: »já se na republiku vy . . .« není potupením jména republiky ve smyslu §u 20 zákona, nýbrž hanobením republiky ve smyslu